
ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.1 dated August 31, 2022,

1. This replaces the earlier version 1.0 dated October 31, 2021
2. No corrections found and reported till August 15, 2022 from the date of previous version 1.0 dt 31st Oct 2021.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number	0.0 dated September 22, 2018
2nd Version Number	1.0 dated October 31, 2021

Table of Contents

3. कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः 4
3.3 तृतीय काण्डे तृतीय प्रश्नः – वैकृतविधीनामभिधानं 4

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

3.कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

3.3तृतीय काण्डे तृतीय प्रश्नः – वैकृतविधीनामभिधानं

T.S.3.3.1.1 - Kramam

अग्ने॑ तेज॒स्विन् । ते॒ज॒स्विन् ते॒ज॒स्वी । ते॒ज॒स्वी त्वम् । त्वम् दे॒वेषु॑ ।
दे॒वेषु॑ भूयाः । भूया॒स्तेज॒स्वन्तम् । तेज॒स्वन्तम् माम् । मामा॑युष्मन्तम् ।
आयु॑ष्मन्तं व॒र्चस्वन्तम् । व॒र्चस्वन्तम् मनु॑ष्येषु । मनु॑ष्येषु कुरु ।
कुरु॑ दी॒क्षायै॑ । दी॒क्षायै॑ च । च त्वा । त्वा तप॑सः । तप॑सश्च ।
च तेज॑से । तेज॑से जुहोमि । जुहो॑मि तेजो॒वित् । तेजो॒विद॑सि ।
तेजो॒विदि॑ति तेजः – वित् । अ॒सि तेजः॑ । तेजो॑ मा । मा मा ।
मा हा॑सीत् । हा॒सीन् मा । मा ऽहम् । अ॒हम् तेजः॑ । तेजो॑ हा॒सिषम् ।
हा॒सिषम् मा । मा माम् । माम् तेजः॑ । तेजो॑ हा॒सीत् । हा॒सीदिन्द्र॑ ।
इन्द्रो॑ज॒स्विन् । ओज॒स्विन्नो॒ज॒स्वी । ओज॒स्वी त्वम् । त्वम् दे॒वेषु॑ ।
दे॒वेषु॑ भूयाः । भूया॒ ओज॒स्वन्तम् । ओज॒स्वन्तम् माम् ।
मामा॑युष्मन्तम् । आयु॑ष्मन्तं व॒र्चस्वन्तम् । व॒र्चस्वन्तम् मनु॑ष्येषु ।

म॒नु॒ष्येषु॑ कुरु । कु॒रु ब्र॒ह्मणः॑ । ब्र॒ह्मणश्च॑ । च॒ त्वा । त्वा क्ष॒त्रस्य॑ ।
क्ष॒त्रस्य॑ च । चौ॒जसे॑ । 1 (50/51)

T.S.3.3.1.2 - Kramam

ओ॒जसे॑ जु॒होमि॑ । जु॒हो॒म्यो॒जो॒वित् । ओ॒जो॒वि॒दसि॑ ।
ओ॒जो॒वि॒दित्यो॑जः – वित् । अ॒स्यो॒जः । ओ॒जो॒ मा । मा॒ मा ।
मा हा॒सीत् । हा॒सीन् मा॑ । मा ऽहम् । अ॒हमो॑जः । ओ॒जो हा॒सिषम्॑ ।
हा॒सिषम्॑ मा । मा माम् । मा॒मो॒जः । ओ॒जो हा॒सीत् । हा॒सीत् सूर्य॑ ।
सूर्य॑ भ्राज॒स्विन् । भ्राज॒स्विन् भ्राज॒स्वी । भ्राज॒स्वी त्वम् ।
त्वम् दे॒वेषु॑ । दे॒वेषु॑ भूयाः । भूया॑ भ्राज॒स्वन्तम् । भ्राज॒स्वन्तम् माम् ।
मा॒मायु॑ष्मन्तम् । आ॒युष्मन्तं॑ व॒र्चस्वन्तम्॑ । व॒र्चस्वन्तम्॑ म॒नु॒ष्येषु॑ ।
म॒नु॒ष्येषु॑ कुरु । कु॒रु वा॒योः । वा॒योश्च॑ । च॒ त्वा । त्वा ऽपाम् ।
अ॒पाम् च॑ । च॒ भ्राज॑से । भ्राज॑से जु॒होमि॑ । जु॒होमि॑ सु॒वर्वित् ।
सु॒वर्वि॒दसि॑ । सु॒वर्वि॒दिति॑ सुवः – वित् । अ॒सि सुवः॑ । सुवर् मा ।
मा॒ मा । मा हा॒सीत् । हा॒सीन् मा॑ । मा ऽहम् । अ॒हं सुवः॑ ।
सुवर् हा॒सिषम्॑ । हा॒सिषम्॑ मा । मा माम् । मां सुवः॑ ।
सुवर् हा॒सीत् । हा॒सीन् मयि॑ ( ) । मयि॑ मे॒धाम् । मे॒धाम् मयि॑ ।

मयि॑ प्र॒जाम् । प्र॒जाम् मयि॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जाम् । मय्य॒ग्निः ।
 अ॒ग्निस्ते॑जः । तेजो॑ दधातु । द॒धातु॑ मयि॑ । मयि॑ मे॒धाम् । मे॒धाम्
 मयि॑ । मयि॑ प्र॒जाम् । प्र॒जाम् मयि॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जाम् । मयीन्द्रः॑ ।
 इन्द्र॑ इन्द्रि॒यम् । इन्द्रि॒यम् दधातु॑ । द॒धातु॑ मयि॑ । मयि॑ मे॒धाम् ।
 मे॒धाम् मयि॑ । मयि॑ प्र॒जाम् । प्र॒जाम् मयि॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जाम् ।
 मयि॑ सूर्यः॑ । सूर्यो॑ भ्राजः । भ्राजो॑ दधातु । द॒धात्विति॑ दधातु ॥ 2

(73/78) (क्षत्रस्य॑ च – मयि॑ – त्रयोविंशतिश्च) (A1)

T.S.3.3.2.1 - Kramam

वा॒युर्. हि॒ङ्कर्ता॑ । हि॒ङ्कर्ता॑ ऽग्निः । हि॒ङ्कर्ते॑ति हिं – कर्ता ।
 अ॒ग्निः प्र॑स्तोता । प्र॑स्तोता प्र॒जाप॑तिः । प्र॑स्तोतेति प्र – स्तोता ।
 प्र॒जाप॑तिः साम् । प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा – प॑तिः । साम् बृह॒स्पतिः॑ ।
 बृह॒स्पति॑रुद्गाता । उ॒द्गाता॑ विश्वे॑ । उ॒द्गाते॑त्युत् – गाता । विश्वे॑ दे॒वाः ।
 दे॒वा उप॑गातारः । उप॑गातारो मरुतः । उप॑गातार इत्युप – गातारः ।
 मरुतः॑ प्रतिह॒र्तारः॑ । प्रतिह॒र्तार॑ इन्द्रः । प्रतिह॒र्तार॑ इति प्रति – ह॒र्तारः॑ ।
 इन्द्रो॑ निधनम् । निधनम्॑ ते । निधनमि॑ति नि – धनम् । ते दे॒वाः ।
 दे॒वाः प्रा॑णभृतः । प्रा॑णभृतः प्रा॒णम् । प्रा॑णभृत इति प्रा॒ण – भृ॑तः ।

प्रा॒णम् म॑यि । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । म॑यि दधतु । द॒ध॒त्वे॒तत् ।
 ए॒तद् वै । वै सर्व॑म् । सर्व॑म॒ध्व॒र्युः । अ॒ध्व॒र्यु॑रु॒पाकु॑र्वन् ।
 उ॒पाकु॑र्वन्नु॒द्गा॒तृ॒भ्यः । उ॒पाकु॑र्वन्नि॒त्युप – आ॒कुर्व॑न् । उ॒द्गा॒तृ॒भ्य
 उ॒पाक॑रोति । उ॒द्गा॒तृ॒भ्य इ॒त्यु॒द्गा॒तृ – भ्यः । उ॒पाक॑रोति ते ।
 उ॒पाक॑रोती॒त्युप – आ॒करो॑ति । ते दे॒वाः । दे॒वाः प्रा॒णभृ॑तः ।
 प्रा॒णभृ॑तः प्रा॒णम् । प्रा॒णभृ॑त इति प्रा॒ण – भृ॑तः । प्रा॒णम् म॑यि ।
 प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । म॑यि दधतु । द॒ध॒त्विति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒है॒तत् ।
 ए॒तदे॒व । ए॒व सर्व॑म् । सर्व॑मा॒त्मन् । आ॒त्मन् ध॑त्ते । ध॒त्त इ॒डा ।
 इ॒डा दे॒वहूः॑ । दे॒वहूर् म॑नुः । दे॒वहूर् इति॑ दे॒व – हूः । म॑नुर् य॒ज्ञनीः॑ ।
 य॒ज्ञनी॑र् बृ॒हस्प॑तिः । य॒ज्ञनी॑रिति य॒ज्ञनीः॑ । बृ॒हस्प॑तिरु॒क्थाम॑दानी ।
 उ॒क्थाम॑दानी श॒सिष॑त् । उ॒क्थाम॑दानी॒त्युक्थ॑ – म॒दानी॑ ।
 श॒सिष॑द् विश्वे॑ । विश्वे॑ दे॒वाः ( ) । दे॒वाः सू॒क्तवा॑चः । 3 (50/67)

T.S.3.3.2.2 - Kramam

सू॒क्तवा॑चः पृथि॑वि । सू॒क्तवा॑च इति सू॒क्त – वा॑चः । पृथि॑वि मा॒तः ।
 मा॒तर् मा॑ । मा॑ मा॑ । मा॑ हि॒सीः॑ । हि॒सी॑र् मधु॑ । मधु॑ म॒निष्ये॑ ।

म॒नि॒ष्ये॒ म॒धु॒ । म॒धु॒ ज॒नि॒ष्ये॒ । ज॒नि॒ष्ये॒ म॒धु॒ । म॒धु॒ व॒क्ष्या॒मि॒ । व॒क्ष्या॒मि॒
म॒धु॒ । म॒धु॒ व॒दि॒ष्या॒मि॒ । व॒दि॒ष्या॒मि॒ म॒धु॒म॒ती॒म् । म॒धु॒म॒ती॒म् दे॒वे॒भ्यः॑ ।
म॒धु॒म॒ती॒मि॒ति॒ म॒धु॒ - म॒ती॒म् । दे॒वे॒भ्यो॒ वा॒च॒म् । वा॒च॒मु॒द्या॒स॒म् ।
उ॒द्या॒स॒ꣳ शु॒श्रू॒षे॒ण्या॒म् । शु॒श्रू॒षे॒ण्या॒म् म॒नु॒ष्ये॒भ्यः॑ । म॒नु॒ष्ये॒भ्य॒स्त॒म् ।
त॒म् मा॑ । मा॒ दे॒वाः । दे॒वा॒ अ॒व॒न्तु॑ । अ॒व॒न्तु॑ शो॒भा॒यै॑ । शो॒भा॒यै॑ पि॒तरः॑ ।
पि॒तरो॑ ऽनु॒ । अ॒नु॒म॒द॒न्तु॑ । म॒द॒न्त्वि॒ति॑ म॒द॒न्तु॑ ॥ 4 (28/30)

(श॒ꣳसि॒षद् विश्वे॑ दे॒वा - अ॒ष्टा॒वि॒ꣳश॒तिश्च॑) (A2)

T.S.3.3.3.1 - Kramam

व॒स॒व॒स्त्वा॑ । त्वा॒ प्र॑ । प्र॒ वृ॒ह॒न्तु॑ । वृ॒ह॒न्तु॑ गा॒य॒त्रेण॑ । गा॒य॒त्रेण॑ छ॒न्द॒सा॑ ।
छ॒न्द॒सा॑ ऽग्नेः॑ । अ॒ग्नेः॑ प्रि॒य॒म् । प्रि॒य॒म् पा॒थः॑ । पा॒थ॒ उप॑ । उपे॒हि॑ ।
इ॒हि॒ रु॒द्राः॑ । रु॒द्रा॒स्त्वा॑ । त्वा॒ प्र॑ । प्र॒ वृ॒ह॒न्तु॑ । वृ॒ह॒न्तु॑ त्रै॒ष्टु॒भेन॑ । त्रै॒ष्टु॒भेन॑
छ॒न्द॒सा॑ । छ॒न्द॒से॒न्द्र॒स्य॑ । इ॒न्द्र॒स्य॑ प्रि॒य॒म् । प्रि॒य॒म् पा॒थः॑ । पा॒थ॒ उप॑ ।
उपे॒हि॑ । इ॒ह्या॒दि॒त्याः॑ । आ॒दि॒त्या॒स्त्वा॑ । त्वा॒ प्र॑ । प्र॒ वृ॒ह॒न्तु॑ । वृ॒ह॒न्तु॑
जा॒ग॒तेन॑ । जा॒ग॒तेन॑ छ॒न्द॒सा॑ । छ॒न्द॒सा॑ वि॒श्वे॑षाम् । वि॒श्वे॑षाम् दे॒वाना॑म् ।
दे॒वाना॑म् प्रि॒य॒म् । प्रि॒य॒म् पा॒थः॑ । पा॒थ॒ उप॑ । उपे॒हि॑ । इ॒हि॒ मा॒न्दा॑सु ।
मा॒न्दा॑सु ते । ते शु॒क्र॑ । शु॒क्र॑ शु॒क्र॒म् । शु॒क्र॒मा॑ । आ धू॒नो॒मि॑ ।

धू॒नो॒मि॒ भ॒न्द॒ना॒सु॒ । भ॒न्द॒ना॒सु॒ को॒त॒ना॒सु॒ । को॒त॒ना॒सु॒ नू॒त॒ना॒सु॒ ।
 नू॒त॒ना॒सु॒ रे॒शी॒षु॒ । रे॒शी॒षु॒ मे॒षी॒षु॒ । मे॒षी॒षु॒ वा॒शी॒षु॒ ।
 वा॒शी॒षु॒ वि॒श्व॒भृ॒थ्सु॒ । वि॒श्व॒भृ॒थ्सु॒ मा॒द॒ध्वी॒षु॒ । वि॒श्व॒भृ॒थि॒स्वि॒ति॑
 वि॒श्व॒भृ॒त् - सु॒ । मा॒द॒ध्वी॒षु॒ क॒कु॒हा॒सु॒ । क॒कु॒हा॒सु॒ श॒क्व॒री॒षु॒ ।
 श॒क्व॒री॒षु॒ शु॒क्रा॒सु॒ । 5 (50/51)

T.S.3.3.3.2 - Kramam

शु॒क्रा॒सु॒ ते॒ । ते॒ शु॒क्र॒ । शु॒क्र॒ शु॒क्र॒म् । शु॒क्र॒मा॒ । आ॒ धू॒नो॒मि॒ ।
 धू॒नो॒मि॒ शु॒क्र॒म् । शु॒क्र॒म् ते॒ ॥ ते॒ शु॒क्रे॒ण॑ । शु॒क्रे॒ण॑ गृ॒ह्णामि॑ ।
 गृ॒ह्णाम्य॑हः । अ॒हो॑ रू॒पे॒ण॑ । रू॒पे॒ण॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य र॒श्मि॑भिः ।
 र॒श्मि॑भि॒रिति॑ र॒श्मि॑ - भिः ॥ आ॒ ऽस्मि॑न् । अ॒स्मि॑न्नु॒ग्राः॑ ।
 उ॒ग्रा॑ अ॒चु॒च्य॒वुः॑ । अ॒चु॒च्य॒वुर् दि॒वः॑ । दि॒वो॑ धा॒राः॑ । धा॒रा॑ अ॒सश्च॑त ।
 अ॒सश्च॑तेत्य॒सश्च॑त ॥ क॒कु॒ह॒ रूप॑म् । रू॒पं वृ॑ष॒भस्य॑ । वृ॒ष॒भस्य॑
 रो॒च॒ते॑ । रो॒च॒ते॑ बृ॒हत् । बृ॒हत् सो॑मः । सो॒मः॑ सो॒मस्य॑ । सो॒मस्य॑
 पु॒रो॒गाः॑ । पु॒रो॒गाः॑ शु॒क्रः॑ । पु॒रो॒गा॑ इति॑ पु॒रः-गाः॑ । शु॒क्रः॑ शु॒क्रस्य॑ ।
 शु॒क्रस्य॑ पु॒रो॒गाः॑ । पु॒रो॒गा॑ इति॑ पु॒रः - गाः॑ ॥ यत् ते॒ ॥ ते॒ सो॒म॑ ।
 सो॒मादा॑भ्यम् । अ॒दा॑भ्यम् नाम॑ । नाम॑ जा॒गृ॒वि॑ । जा॒गृ॒वि॑ तस्मै॑ ।

तस्मै॑ ते॒ । ते॒ सोम॑ । सोम॑ सोमाय॑ । सोमाय॑ स्वाहा॑ ॥ स्वाहो॑शिक् ।
 उ॒शिक् त्वम् । त्वम् दे॑व । दे॒व सोम॑ । सोम॑ गाय॒त्रेण॑ ।
 गाय॒त्रेण॑ छन्द॒सा । छन्द॒सा ऽग्नेः॑ । अ॒ग्नेः प्रि॒यम् । 6 (50/51)

T.S.3.3.3.3 - Kramam

प्रि॒यम् पाथः॑ । पाथो॑ अपि॑ । अपी॑हि । इ॒हि व॒शी । व॒शी त्वम् ।
 त्वम् दे॑व । दे॒व सोम॑ । सोम॑ त्रैष्टु॒भेन॑ । त्रैष्टु॒भेन॑ छन्द॒सा ।
 छन्द॒सेन्द्र॑स्य । इन्द्र॑स्य प्रि॒यम् । प्रि॒यम् पाथः॑ । पाथो॑ अपि॑ । अपी॑हि ।
 इ॒ह्यस्म॑त्सखा॑ । अ॒स्मत्सखा॑ त्वम् । अ॒स्मत्सखे॑त्यस्मत् - सखा॑ ।
 त्वम् दे॑व । दे॒व सोम॑ । सोम॑ जाग॒तेन॑ । जाग॒तेन॑ छन्द॒सा । छन्द॒सा
 विश्वे॑षाम् । विश्वे॑षाम् दे॒वानाम्॑ ॥ दे॒वानाम्॑ प्रि॒यम् । प्रि॒यम् पाथः॑ ।
 पाथो॑ अपि॑ । अपी॑हि । इ॒ह्या । आ नः॑ । नः प्रा॒णः । प्रा॒ण ए॒तु ।
 प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । ए॒तु परा॑वतः । परा॑वत आ । परा॑वत इति॑
 परा॑ - वतः । आ ऽन्तरि॑क्षात् । अ॒न्तरि॑क्षाद् दिवः॑ । दिव॑स्परि॑ ।
 परी॑ति परि॑ ॥ आयुः॑ पृथि॒व्याः । पृथि॒व्या अधि॑ । अ॒द्ध्यमृ॑तम् ।
 अ॒मृ॒तम॑सि । अ॒सि प्रा॒णाय॑ । प्रा॒णाय॑ त्वा । प्रा॒णाये॑ति प्र - अ॒नाय॑ ।

त्वेति॑ त्वा ॥ इन्द्रा॑ग्नी मे॑ ॥ इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्र॑ – अग्नी॑ । मे॒ वर्चः॑ ।
वर्चः॑ कृणुताम् । कृणुतां॑ ँवर्चः॑ । वर्चः॑ सोमः॑ । सोमो॑ बृहस्पतिः॑ ।
बृहस्पतिरिति॑ बृहस्पतिः॑ ( ) ॥ वर्चो॑ मे । मे॒ विश्वे॑ । विश्वे॑ देवाः ।
देवा॑ वर्चः॑ । वर्चो॑ मे । मे॒ धत्तम् । धत्तमश्चिना॑ । अश्चिनेत्यश्चिना॑ ॥
दधन्वे॑ वा । वा॒ यत् । यदी॑म् । ईमनु॑ । अनु॒ वोचत् । वोचद् ब्रह्माणि॑ ।
ब्रह्माणि॑ वेः । वेरु॑ । उ॒ तत् । तदिति॑ तत् ॥ परि॒ विश्वानि॑ ।
विश्वानि॑ काव्या॑ ॥ काव्या॑ नेमिः॑ । नेमिश्चक्रम् । चक्रमिव॑ । इवाभवत् ।
अभवदित्यभवत् ॥ 7 (75/80)

(शक्वरीष्व – ग्नेर् – बृहस्पतिः – पञ्चविंशतिश्च) (A3)

T.S.3.3.4.1 - Kramam

एतद् वै । वा॒ अपाम् । अपाम् नामधेयम् । नामधेयम् गुह्यम् ॥
नामधेयमिति॑ नाम – धेयम् । गुह्यं॑ यत् । यदाधावाः । आधावा॑
मान्दासु॑ । आधावा॑ इत्या – धावाः । मान्दासु॑ ते । ते शुक्र॑ ।
शुक्र॑ शुक्रम् । शुक्रमा॑ । आ धूनोमि॑ । धूनोमीति॑ । इत्याह॑ ।
आहापाम् । अपामेव॑ । एव नामधेयेन॑ । नामधेयेन॑ गुह्येन॑ ।
नामधेयेनेति॑ नाम – धेयेन॑ । गुह्येन॑ दिवः । दिवो॑ वृष्टिम् । वृष्टिमव॑ ।

अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे शु॒क्रम् । शु॒क्रम् ते॑ ॥ ते शु॒क्रेण॑ । शु॒क्रेण॑
 गृ॒ह्णामि॑ । गृ॒ह्णामी॑ति । इ॒त्याह॑ । आ॒है॒तत् । ए॒तद् वै । वा अ॒हः ।
 अ॒हो रू॒पम् । रू॒पं य॑त् । यद् रा॒त्रिः । रा॒त्रिः सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य
 रश्म॑यः । रश्म॑यो वृ॒ष्ट्याः ॥ वृ॒ष्ट्या ई॑शते । ई॒शते ऽहः॑ । अ॒ह ए॒व ।
 ए॒व रू॒पेण॑ । रू॒पेण॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य रश्मि॑भिः । रश्मि॑भिर् दि॒वः ।
 रश्मि॑भिरिति॑ रश्मि - भिः । दि॒वो वृ॒ष्टिम् । वृ॒ष्टिम् च्या॑वयति ।
 च्या॑वयत्या । आ ऽस्मि॑न् । अ॒स्मिन्नु॒ग्राः ।

उ॒ग्रा अ॒चु॒च्यवुः॑ । 8 (50/54)

T.S.3.3.4.2 - Kramam

अ॒चु॒च्यवु॑रिति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह य॒था॒य॒जुः । य॒था॒य॒जु॒रे॒व ।
 य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा - य॒जुः । ए॒वै॒तत् । ए॒तत् क॒कु॒हम् ।
 क॒कु॒हꣳ रू॒पम् । रू॒पं वृ॑षभ॑स्य । वृ॒षभ॑स्य रो॒चते॑ । रो॒चते॑ बृ॒हत् ।
 बृ॒हदि॑ति । इ॒त्याह॑ । आ॒है॒तत् । ए॒तद् वै । वा अ॒स्य । अ॒स्य क॒कु॒हम् ।
 क॒कु॒हꣳ रू॒पम् । रू॒पं य॑त् । यद् वृ॒ष्टिः । वृ॒ष्टी रू॒पेण॑ । रू॒पेणै॒व ।
 ए॒व वृ॒ष्टिम् । वृ॒ष्टि॒मव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे य॑त् । यत् ते॑ ॥ ते सो॒म ।
 सो॒मादा॑भ्यम् ॥ अ॒दा॒भ्यम् नाम॑ । नाम॑ जा॒गृ॒वि । जा॒गृ॒वीति॑ ।

इत्याह । आ॒है॒षः । ए॒ष ह॑ । ह॒ वै । वै ह॒विषा॑ ॥ ह॒विषा॑ ह॒विः ।
ह॒विर् य॑जति । य॒जति॑ यः । यो ऽदा॑भ्यम् ॥ अदा॑भ्यम् गृही॒त्वा ।
गृही॒त्वा सो॑माय । सो॑माय जु॒होति॑ ॥ जु॒होति॑ परा॑ । परा॑ वै ।
वा ए॒तस्य॑ । ए॒तस्या॑युः । आ॒युः प्रा॒णः । प्रा॒ण ए॒ति ।
प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । ए॒ति यः । 9 (50/52)

T.S.3.3.4.3 - Kramam

यो ऽ॒शुम् । अ॒शुम् गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णात्या॑ । आ॒ नः । नः प्रा॒णः ।
प्रा॒ण ए॒तु । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । ए॒तु परा॑वतः । परा॑वत इति॑ ।
परा॑वत इति॑ परा॑-वतः । इत्याह । आ॒हायुः॑ । आ॒युरे॒व । ए॒व प्रा॒णम् ।
प्रा॒णमा॒त्मन् । प्रा॒णमि॒ति प्र – अ॒नम् । आ॒त्मन् ध॑त्ते । ध॒त्ते ऽमृत॑म् ॥
अ॒मृत॑मसि । अ॒सि प्रा॒णाय॑ । प्रा॒णाय॑ त्वा । प्रा॒णाये॒ति प्र – अ॒नाय॑ ।
त्वेति॑ । इति॑ हि॒रण्य॑म् । हि॒रण्य॑मभि॒ । अ॒भि वि॑ । व्य॒निति॑ ।
अ॒नित्य॑मृत॑म् ॥ अ॒मृतं॑ वै । वै हि॒रण्य॑म् । हि॒रण्य॑मा॒युः ।
आ॒युः प्रा॒णः । प्रा॒णो ऽमृ॑तेन । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । अ॒मृते॑नैव ।
ए॒वायुः॑ । आ॒युरा॒त्मन् । आ॒त्मन् ध॑त्ते । ध॒त्ते श॑त॒मान॑म् ।
श॒त॒मान॑म् भवति । श॒त॒मान॑मि॒ति श॑त – मा॒नम् । भवति॑ श॒तायुः॑ ।

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ । श॒तायु॑रिति॒ शत॑ – आ॒युः॑ । पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।
 श॒तेन्द्रि॑य॒ आयु॑षि । श॒तेन्द्रि॑य॒ इति॑ शत – इन्द्रि॒यः॑ । आ॒युष्ये॑व ।
 ए॒वेन्द्रि॑ये । इन्द्रि॒ये प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठति । तिष्ठ॒त्यपः॑ । अप॒ उप॑ ।
 उप॑ स्पृशति । स्पृश॒ति भेष॑जम् । भेष॒जं वै॑ । वा आपः॑ ( ) । आपो॑
 भेष॒जम् । भेष॑जमेव । ए॒व कुरु॑ते । कुरु॒त इति॑ कुरु॒ते ॥ 10 (53/61)

(उ॒ग्रा – ए॒त्या – प – स्त्री॑णि च) (A4)

T.S.3.3.5.1 - Kramam

वा॒युर॑सि । अ॒सि प्रा॑णः । प्रा॒णो नाम॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः॑ ।
 नाम॑ स॒वितुः॑ । स॒वितु॑राधि॒पत्ये॑ । आधि॒पत्ये॑ ऽपान॒म् । आधि॑पत्य
 इत्याधि॑ – प॒त्ये॑ । अ॒पान॑म् मे॑ । अ॒पान॑मित्यप – अ॒नम् । मे॑ दाः ।
 दा॒ श्रक्षुः॑ । चक्षु॑रसि । अ॒सि श्रो॑त्रम् । श्रो॒त्रम् नाम॑ । नाम॑ धा॒तुः॑ ।
 धा॒तुराधि॑पत्ये । आधि॒पत्य॑ आ॒युः॑ । आधि॒पत्य॑ इत्याधि॑ – प॒त्ये॑ ।
 आ॒युर् मे॑ । मे॑ दाः । दा॒ रू॒पम् । रू॒पम॑सि । अ॒सि वर्णः॑ ।
 वर्णो॑ नाम॑ । नाम॑ बृह॒स्पतेः॑ । बृह॒स्पते॑राधि॒पत्ये॑ । आधि॒पत्ये॑ प्र॒जाम् ।
 आधि॑पत्य॒ इत्याधि॑ – प॒त्ये॑ । प्र॒जाम् मे॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जा॒म् ।
 मे॑ दाः । दा॒ ऋ॒तम् । ऋ॒तम॑सि । अ॒सि स॒त्यम् । स॒त्यम् नाम॑ ।

नामेन्द्रस्य । इन्द्रस्याधिपत्ये । आधिपत्ये क्षत्रम् । आधिपत्य
 इत्याधि – पत्ये । क्षत्रम् मे ॥ मे दाः । दा भूतम् । भूतमसि ।
 असि भव्यम् ॥ भव्यम् नाम । नाम पितृणाम् । पितृणामाधिपत्ये ।
 आधिपत्ये ऽपाम् । आधिपत्य इत्याधि – पत्ये । अपामोषधीनाम् ।
 ओषधीनाम् गर्भम् ॥ गर्भम् धाः । धा ऋतस्य । ऋतस्य त्वा ।
 त्वा व्योमने । व्योमन ऋतस्य । व्योमन इति वि – ओमने ।
 ऋतस्य त्वा । 11 (50/59)

T.S.3.3.5.2 - Kramam

त्वा विभूमने । विभूमन ऋतस्य । विभूमन इति वि – भूमने ।
 ऋतस्य त्वा । त्वा विधर्मणे । विधर्मण ऋतस्य । विधर्मण इति
 वि – धर्मणे । ऋतस्य त्वा । त्वा सत्याय । सत्यायर्तस्य । ऋतस्य
 त्वा । त्वा ज्योतिषे । ज्योतिषे प्रजापतिः । प्रजापतिर् विराजम् ॥
 प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । विराजमपश्यत् । विराजमिति
 वि – राजम् ॥ अपश्यत् तया ॥ तया भूतम् । भूतम् च । च भव्यम् ।
 भव्यम् च । चासृजत । असृजत ताम् । तामृषिभ्यः ।

ऋषि॑भ्यस्तिरः । ऋषि॑भ्य इत्यृषि॑ - भ्यः । तिरो॑ ऽदधात् । अ॒दधात्॑
ताम् । ताम् ज॒मद॑ग्निः । ज॒मद॑ग्निस्तपसा । तपसा॑ ऽपश्यत् ।
अ॒पश्यत्॑ तया॑ । तया॑ वै । वै सः । स पृ॒श्नीन् । पृ॒श्नीन् कामान्॑ ।
कामान॑सृजत । अ॒सृज॑त तत् । तत् पृ॒श्नीनाम् । पृ॒श्नीनाम्
पृ॒श्नित्वम् । पृ॒श्नित्वं॑ यत् । पृ॒श्नित्वमि॑ति पृ॒श्न - त्वम् ।
यत् पृ॒श्नयः॑ । पृ॒श्नयो॑ गृह्यन्ते॑ । गृह्यन्ते॑ पृ॒श्नीन् । पृ॒श्नीने॒व ।
ए॒व तैः॑ । तैः कामान्॑ । कामान्॑ यज॒मानः॑ । यज॒मानो॑ ऽव ।
अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे वा॒युः । वा॒युर॒सि । अ॒सि प्रा॒णः । प्रा॒णो नाम॑ ।
प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । 12 (50/57)

T.S.3.3.5.3 - Kramam

नामेति॑ । इत्याह॑ । आ॒ह प्रा॒णापा॒नौ । प्रा॒णापा॒नावे॒व ।
प्रा॒णापा॒नावि॑ति प्रा॒ण - अ॒पानौ॑ । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे चक्षुः॑ ।
चक्षु॑रसि । अ॒सि श्रो॒त्रम् । श्रो॒त्रम् नाम॑ । नामेति॑ । इत्याह॑ । आ॒हायुः॑ ।
आ॒युरे॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे रू॒पम् । रू॒पम॑सि ।
अ॒सि वर्णः॑ । वर्णो॑ नाम॑ । नामेति॑ । इत्याह॑ । आ॒ह प्र॒जाम् ।
प्र॒जामे॒व । प्र॒जामि॑ति प्र - जा॒म् । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध ऋ॒तम् ।

ऋ॒तम॑सि । अ॒सि स॒त्यम् । स॒त्यम् नाम॑ । नामेति॑ । इत्याह॑ ।

आ॒ह क्ष॒त्रम् । क्ष॒त्रमे॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे भू॒तम् ।

भू॒तम॑सि । अ॒सि भ॒व्यम् । भ॒व्यम् नाम॑ । नामेति॑ । इत्याह॑ ।

आ॒ह प॒शवः॑ । प॒शवो॑ वै । वा अ॒पाम् । अ॒पामो॑षधीनाम् ।

ओ॑षधीनाम् गर्भः॑ । गर्भः॑ प॒शून् । प॒शूने॒व । ए॒वाव॑ । 13 (50/52)

T.S.3.3.5.4 - Kramam

अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध ए॒तावत् । ए॒तावद् वै॑ । वै पु॒रुष॑म् । पु॒रुष॑म् प॒रितः॑ ।

प॒रित॑स्तत् । तदे॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ त्वा ।

त्वा व्यो॑मने । व्यो॑मन इति॑ । व्यो॑मन इति॑ वि – ओ॒मने॑ । इत्याह॑ ।

आ॒हे॒यम् । इ॒यं वै॑ । वा ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ व्यो॑म । व्यो॑मेमाम् ।

व्यो॑मेति॑ वि-ओ॒म । इ॒मामे॒व । ए॒वाभि॑ । अ॒भि ज॑यति । ज॒यत्यृ॑तस्य ।

ऋ॒तस्य॑ त्वा । त्वा वि॒भूम॑ने । वि॒भूम॑न इति॑ । वि॒भूम॑न इति॑

वि – भू॒मने॑ । इत्याह॑ । आ॒हान्तरि॑क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षं वै॑ । वा ऋ॒तस्य॑ ।

ऋ॒तस्य॑ वि॒भूम॑ । वि॒भूमा॑न्तरि॒क्षम् । वि॒भूमे॑ति॒ वि – भू॒म ।

अ॒न्तरि॑क्षमे॒व । ए॒वाभि॑ । अ॒भि ज॑यति । ज॒यत्यृ॑तस्य । ऋ॒तस्य॑ त्वा ।

त्वा वि॒धर्म॑णे । वि॒धर्म॑ण इति॑ । वि॒धर्म॑ण इति॑ वि – ध॒र्मणे॑ । इत्याह॑ ।

आ॒ह॒ द्यौः॑ । द्यौ॒र् वै । वा ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ वि॒धर्म॑ । वि॒धर्म॑ दि॒वम् ॥
वि॒ध॒र्मे॒ति वि - ध॒र्म॑ । दि॒वमे॒व । ए॒वाभि॑ । अ॒भि ज॑यति ।

ज॒य॒त्यृ॒तस्य॑ ( ) । ऋ॒तस्य॑ त्वा । 14 (50/56)

T.S.3.3.5.5 - Kramam

त्वा स॒त्याय॑ । स॒त्याये॑ति । इ॒त्याह॑ । आ॒ह दि॒शः॑ । दि॒शो वै ।
वा ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ स॒त्यम् । स॒त्यम् दि॒शः॑ । दि॒श ए॒व । ए॒वाभि॑ ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒य॒त्यृ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ त्वा । त्वा ज्यो॑तिषे । ज्यो॑तिषे
इति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह सु॒वर्गः॑ । सु॒वर्गो॑ वै । सु॒वर्ग इति॑ सु॒वः-गः॑ ।
वै लो॒कः॑ । लो॒क ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ ज्यो॑तिः । ज्यो॑तिः सु॒वर्गम् ।
सु॒वर्गमे॒व । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः - गम् । ए॒व लो॒कम् । लो॒कम॒भि ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒य॒त्ये॒ताव॑न्तः । ए॒ताव॑न्तो वै । वै दे॒वलो॒काः॑ ।
दे॒वलो॒कास्तान् । दे॒वलो॒का इति॑ दे॒व - लो॒काः॑ । ताने॒व । ए॒वाभि॑ ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒यति॑ द॒श । द॒श स॒म् । स॒म् प॒द्यन्ते॑ । प॒द्यन्ते॑
द॒शाक्ष॑रा । द॒शाक्ष॑रा वि॒राट् । द॒शाक्ष॑रेति॒ दश॑-अ॒क्षरा॑ । वि॒राड॒न्नम् ॥
वि॒राडि॑ति वि - राट् । अ॒न्नं वि॒राट् । वि॒राड् वि॒राजि॑ ।
वि॒राडि॑ति वि - राट् । वि॒राज्ये॒व । वि॒राजी॑ति वि - राजि॑ ।

ए॒वान्नाद्यै॑ । अ॒न्नाद्ये॑ प्र॒ति । अ॒न्नाद्य॑ इत्य॒न्न – अद्यै॑ । प्र॒ति तिष्ठ॑ति ।
तिष्ठ॑तीति तिष्ठति ॥ 15 (46/54)

(व्यो॑मन ऋ॒तस्य॑ – प्रा॒णः – प॒शूने॒व – वि॒धर्म॑ दि॒वमे॒वाभि॑
ज॒यत्यृ॑तस्य – षट्च॒त्वारि॑ञ्च) (A5)

T.S.3.3.6.1 - Kramam

दे॒वा वै । वै यत् । यद् य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ न । ना॒वा॒रु॒न्धत॑ । अ॒वा॒रु॒न्धत॑
तत् । अ॒वा॒रु॒न्धते॒त्यव॑ – अ॒रु॒न्धत॑ । तत् परैः॑ । परै॒रव॑ । अ॒वा॒रु॒न्धत॑ ।
अ॒रु॒न्धत॑ तत् । तत् परा॑णाम् । परा॑णाम् पर॒त्वम् । पर॒त्वं यत्॑ ।
पर॒त्वमि॑ति पर – त्वम् । यत् परै॑ । परे॑ गृह्यन्ते॑ । गृह्यन्ते॑ यत् ।
यदे॒व । ए॒व य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ न । ना॒व॒रु॒न्धे । अ॒व॒रु॒न्धे तस्य॑ ।
अ॒व॒रु॒न्ध इत्य॑व – रु॒न्धे । तस्या॑व॒रु॒द्ध्यै । अ॒व॒रु॒द्ध्यै यम्॑ ।
अ॒व॒रु॒द्ध्यै इत्य॑व – रु॒द्ध्यै । यम् प्र॑थमम् । प्र॒थमम् गृ॒ह्णाति॑ ।
गृ॒ह्णाती॑मम् । इ॒ममे॒व । ए॒व ते॒न । ते॒न लो॒कम् । लो॒कम॑भि ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒यति॑ यम् । यम् द्वि॒तीयम्॑ । द्वि॒तीयम॑न्तरि॒क्षम् ।
अ॒न्तरि॑क्षम् ते॒न । ते॒न यम्॑ । यम् तृ॒तीयम्॑ । तृ॒तीयम॑मुम् । अ॒मुमे॒व ।
ए॒व ते॒न । ते॒न लो॒कम् । लो॒कम॑भि । अ॒भि ज॑यति । ज॒यति॑ यत् ।

यदे॒ते । ए॒ते गृ॒ह्यन्ते॑ ॥ गृ॒ह्यन्त॑ ए॒षाम् । ए॒षां लो॒कानाम्॑ ॥

लो॒कानाम॑भिजित्यै । अ॒भिजित्या॑ उत्तरेषु ।

अ॒भिजित्या॑ इत्यभि - जित्यै । 16 (50/55)

T.S.3.3.6.2 - Kramam

उत्तरे॑ष्वहस्सु । उत्तरे॑ष्वित्युत् - तरेषु॑ । अहस्स्व॑मुतः ।

अहस्स्व॑त्यहः - सु । अ॒मुतो॑ ऽर्वाञ्चः । अ॒र्वाञ्चो॑ गृ॒ह्यन्ते॑ ।

गृ॒ह्यन्ते॑ ऽभिजित्यै । अ॒भिजित्यै॑व । अ॒भिजित्ये॑त्यभि - जित्यै ।

ए॒वेमान् । इ॒मान् लो॒कान् । लो॒कान् पुनः॑ । पुनरि॑मम् । इ॒मं लो॒कम् ।

लो॒कम् प्र॒त्यवरो॑हन्ति । प्र॒त्यवरो॑हन्ति यत् । प्र॒त्यवरो॑हन्तीति

प्रति - अ॒वरो॑हन्ति । यत् पूर्वे॑षु । पूर्वे॑ष्वहस्सु । अहस्स्व॑तः ।

अहस्स्व॑त्यहः - सु । इ॒तः परा॑ञ्चः । परा॑ञ्चो गृ॒ह्यन्ते॑ ॥ गृ॒ह्यन्ते॑

तस्मात् ॥ तस्मा॑दितः । इ॒तः परा॑ञ्चः । परा॑ञ्च इ॒मे । इ॒मे लो॒काः ।

लो॒का यत् । यदु॑त्तरेषु । उत्तरे॑ष्वहस्सु । उत्तरे॑ष्वित्युत् - तरेषु॑ ।

अहस्स्व॑मुतः । अहस्स्व॑त्यहः - सु । अ॒मुतो॑ ऽर्वाञ्चः ।

अ॒र्वाञ्चो॑ गृ॒ह्यन्ते॑ ॥ गृ॒ह्यन्ते॑ तस्मात् । तस्मा॑दमुतः । अ॒मुतो॑ ऽर्वाञ्चः ।

अ॒र्वाञ्च॑ इ॒मे । इ॒मे लो॒काः । लो॒कास्तस्मात् ॥ तस्मा॑दयातयाम्नः ।

अ॒या॒त॒या॒म्नो॑ लो॒कान् । अ॒या॒त॒या॒म्न॒ इत्य॑या॒त – या॒म्नः॑ । लो॒कान्
 म॒नु॒ष्याः॑ ॥ म॒नु॒ष्या॑ उ॒प । उ॒प जी॑वन्ति । जी॒वन्ति॑ ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नः॑ ।
 ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ वदन्ति । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म – वा॒दि॒नः॑ । वदन्ति॑
 कस्मात् । कस्मा॑त् स॒त्यात् । स॒त्याद॒द्भ्यः॑ । अ॒द्भ्य ओ॑ष॒धयः॑ ।
 अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः॑ । ओ॑ष॒धयः॑ सम् । सम् भव॑न्ति ।
 भव॑न्त्यो॑ष॒धयः॑ ( ) । ओ॑ष॒धयो॑ म॒नु॒ष्या॒णाम् । 17 (50/60)

T.S.3.3.6.3 - Kramam

म॒नु॒ष्या॒णाम॑न्नम् । अ॒न्नम् प्र॒जा॒प॒तिम् । प्र॒जा॒प॒तिम् प्र॒जाः॑ ।
 प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति प्र॒जा – प॒तिम् । प्र॒जा अनु॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।
 अनु॑ प्र । प्र जा॑यन्ते । जा॒यन्त॑ इति॑ । इति॑ प॒रान् । प॒राननु॑ ।
 अ॒न्वि॒ति । इति॑ ब्रू॒यात् । ब्रू॒याद् यत् । यद् गृ॑ह्णाति । गृ॒ह्णा॒त्य॒द्भ्यः॑ ।
 अ॒द्भ्यस्त्वा॑ ॥ अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः॑ । त्वौ॑ष॒धी॒भ्यः॑ । ओ॑ष॒धी॒भ्यो
 गृ॑ह्णामि । ओ॑ष॒धी॒भ्य इत्यो॑ष॒धि – भ्यः॑ । गृ॑ह्णामीति॑ । इति॑ तस्मात् ॥
 तस्मा॑द॒द्भ्यः॑ । अ॒द्भ्य ओ॑ष॒धयः॑ । अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः॑ ।
 ओ॑ष॒धयः॑ सम् । सम् भव॑न्ति । भव॑न्ति यत् । यद् गृ॑ह्णाति ।

गृ॒ह्णा॒त्यो॒ष॒धी॒भ्यः॑ । ओ॒ष॒धी॒भ्य॒स्त्वा॑ । ओ॒ष॒धी॒भ्य॒ इ॒त्यो॒ष॒धि॑ - भ्यः॑ ।
 त्वा॒ प्र॒जा॒भ्यः॑ । प्र॒जा॒भ्यो॑ गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जा॒भ्य॒ इति॑ प्र - जा॒भ्यः॑ ।
 गृ॒ह्णामी॑ति । इति॑ तस्मात् ॥ तस्मा॒दो॒ष॒धयः॑ । ओ॒ष॒धयो॑ म॒नु॒ष्या॒णाम् ।
 म॒नु॒ष्या॒णाम॒न्नम् ॥ अ॒न्नं॑ यत् । यद् गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णाति॑ प्र॒जा॒भ्यः॑ ।
 प्र॒जा॒भ्य॒स्त्वा॑ । प्र॒जा॒भ्य॒ इति॑ प्र - जा॒भ्यः॑ । त्वा॒ प्र॒जा॒प॒तये॑ ।
 प्र॒जा॒प॒तये॑ गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जा॒प॒तय॑ इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । गृ॒ह्णामी॑ति ।
 इति॑ तस्मात् ॥ तस्मात् प्र॒जा॒प॒तिम् । प्र॒जा॒प॒तिम् प्र॒जाः॑ ।
 प्र॒जा॒प॒ति॒मिति॑ प्र॒जा - प॒तिम् । प्र॒जा॒ अनु॑ । प्र॒जा॒ इति॑ प्र - जाः॑ ।
 अनु॑ प्र । प्र जायन्ते । जा॒यन्त॑ इति॑ जायन्ते ॥ 18 (48/59)

(अ॒भि॒जि॒त्यै - भ॒वन्त्यो॒ष॒धयो॑ - ऽष्टा॒च॒त्वारि॒ंशच्च॑) (A6)

T.S.3.3.7.1 - Kramam

प्र॒जा॒प॒तिर् दे॒वा॒सु॒रान् । प्र॒जा॒प॒ति॒रिति॑ प्र॒जा - प॒तिः॑ ।
 दे॒वा॒सु॒रान॑सृ॒जत॑ । दे॒वा॒सु॒रानि॑ति दे॒व - अ॒सु॒रान् । अ॒सृ॒जत॑ तत् ।
 तद॑नु । अनु॑ य॒ज्ञः॑ । य॒ज्ञो॑ ऽसृ॒ज्यत॑ । अ॒सृ॒ज्यत॑ य॒ज्ञम् ।
 य॒ज्ञम् छ॒न्दा॒ंसि॑ । छ॒न्दा॒ंसि॑ ते । ते वि॒ष्वञ्चः॑ । वि॒ष्वञ्चो॑ वि ।
 व्य॒क्राम॑न् । अ॒क्राम॑न्थ् सः । सो ऽसु॒रान् । अ॒सु॒रान॑नु । अनु॑ य॒ज्ञः॑ ।

य॒ज्ञो ऽप॑ । अ॒पा॒क्राम॑त् । अ॒क्राम॑द् य॒ज्ञम् । य॒ज्ञम् छ॒न्दा॑ँसि ।
 छ॒न्दा॑ँसि ते । ते दे॒वाः । दे॒वा अ॑मन्यन्त । अ॒मन्य॑न्तामी । अ॒मी वै ।
 अ॒मी इ॒त्यमी॑ । वा इ॒दम् । इ॒दम॑भूवन् । अ॒भूवन्॑ यत् । यद् व॒यम् ।
 व॒यञ्च॑ स्मः । स्म इति॑ । इति॑ ते । ते प्र॒जाप॑तिम् । प्र॒जाप॑तिमुप॑ ।
 प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा – प॒तिम् । उ॒पा॒धाव॑न् । अ॒धाव॑न्थ॒ सः ।
 सो ऽब्र॑वीत् । अ॒ब्रवी॑त् प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिश्छ॒न्दसाम्॑ ।
 प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा – प॒तिः । छ॒न्दसां॑ वी॒र्यम्॑ । वी॒र्य॑मा॒दाय॑ ।
 आ॒दाय॑ तत् । आ॒दाये॒त्या – दा॑य । तद् वः । वः प्र॑ । प्र दा॒स्यामि॑ ।
 दा॒स्यामी॑ति॑ । इति॑ सः । स छ॒न्दसाम्॑ । छ॒न्दसां॑ वी॒र्यम्॑ ।
 वी॒र्य॑मा॒दाय॑ । 19 (50/56)

T.S.3.3.7.2 - Kramam

आ॒दाय॑ तत् । आ॒दाये॒त्या – दा॑य । तदे॒भ्यः॑ । ए॒भ्यः॑ प्र॑ । प्राय॑च्छत् ।
 अ॒यच्छ॑त् तत् । तदनु॑ । अनु॑ छ॒न्दा॑ँसि । छ॒न्दा॑ँस्यप॑ । अ॒पा॒क्राम॑न् ।
 अ॒क्राम॑न् छ॒न्दा॑ँसि । छ॒न्दा॑ँसि य॒ज्ञः । य॒ज्ञस्त॑तः । ततो॑ दे॒वाः ।
 दे॒वा अ॑भवन् । अ॒भव॑न् परा॑ । परा॑ ऽसुराः । अ॒सुरा॑ यः । य ए॒वम् ।
 ए॒वम् छ॒न्दसाम्॑ । छ॒न्दसां॑ वी॒र्यम्॑ । वी॒र्यं॑ वे॒द । वे॒दा । आ श्रा॑वय ।

श्रा॒वया॑स्तु॒ । अस्तु॑ श्रौ॒षट् । श्रौ॒षड् यज॑ । यज॒ ये । ये यजा॑महे ।
यजा॑महे वषट्कारः । वषट्कारो भवति । वषट्कार इति॑
वषट् - कारः । भवत्यात्मना॑ । आत्मना॑ परा॒ । परा॑ ऽस्य ।
अस्य॑ भ्रातृ॒व्यः । भ्रातृ॒व्यो भवति॑ । भवति॑ ब्रह्मवादिनः॑ । ब्रह्मवादिनो॑
वदन्ति॑ । ब्रह्मवादिन इति॑ ब्रह्म - वादिनः॑ । वदन्ति॑ कस्मै॑ ।
कस्मै॑ कम् । कमद्ध्वर्युः॑ । अद्ध्वर्युरा॑ । आ श्रावयति॑ ।
श्रावयतीति॑ । इति॑ छन्दसाम् । छन्दसां॑ वीर्याय॑ । वीर्यायेति॑ ।
इति॑ ब्रूयात् । ब्रूयादेतत् । एतद् वै । वै छन्दसाम् । 20 (50/53)

T.S.3.3.7.3 - Kramam

छन्दसां॑ वीर्यम्॑ । वीर्यमा॑ । आ श्रावय॑ । श्रावयास्तु॑ । अस्तु॑ श्रौ॒षट् ।
श्रौ॒षड् यज॑ । यज॒ ये । ये यजा॑महे । यजा॑महे वषट्कारः॑ ।
वषट्कारो॑ यः । वषट्कार इति॑ वषट्-कारः॑ । य एवम् । एवं॑ वेद॑ ।
वेद॑ सवीर्यैः॑ । सवीर्यैरेव॑ । सवीर्यैरिति॑ स - वीर्यैः॑ । एव॑ छन्दोभिः॑ ।
छन्दोभिरर्चति॑ । छन्दोभिरिति॑ छन्दः - भिः॑ । अर्चति॑ यत् ।
यत् किम् । किम् च॑ । चार्चति॑ । अर्चति॑ यत् । यदिन्द्रः॑ ।
इन्द्रो॑ वृत्रम् । वृत्रमहन् । अहन्नमेद्ध्यम् । अमेद्ध्यम् तत् ।

तद् यत् । यद् यतीन् । यतीन्पावपत् । अपावपदमेद्ध्यम् ।
 अपावपदित्यप-अवपत् । अमेद्ध्यम् तत् । तदथ । अथ कस्मात् ॥
 कस्मादैन्द्रः । ऐन्द्रो यज्ञः । यज्ञ आ । आ स॒स्थातोः ।
 स॒स्थातोरिति । स॒स्थातोरिति सम् - स्थातोः । इत्याहुः ।
 आहुरिन्द्रस्य । इन्द्रस्य वै । वा एषा । एषा यज्ञिया । यज्ञिया तनूः ।
 तनूर् यत् । यद् यज्ञः । यज्ञस्ताम् । तामेव । एव तत् ( ) ।
 तद् यजन्ति । यजन्ति यः । य एवम् । एवं वैद । वेदोप । उपैनम् ।
 एनं यज्ञः । यज्ञो नमति । नमतीति नमति ॥ 21 (58/63)

(छन्दसां वीर्यं - वा - एव त - दष्टौ च) (A7)

T.S.3.3.8.1 - Kramam

आयुर्दा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः - दाः । अग्ने हविषः । हविषो
 जुषाणः । जुषाणो घृतप्रतीकः । घृतप्रतीको घृतयोनिः । घृतप्रतीक
 इति घृत - प्रतीकः । घृतयोनिरेधि । घृतयोनिरिति घृत - योनिः ।
 एधीत्येधि ॥ घृतम् पीत्वा । पीत्वा मधु । मधु चारु । चारु गव्यम् ।
 गव्यम् पिता । पितेव । इव पुत्रम् । पुत्रमभि । अभि रक्षतात् ।
 रक्षतादिमम् । इममितीमम् ॥ आ वृश्च्यते । वृश्च्यते वै । वा एतत् ।

ए॒तद् य॑ज॒मानः॑ । य॒ज॒मा॒नो ऽग्नि॑भ्याम् । अ॒ग्नि॒भ्यां यँ॑त् ।
 अ॒ग्नि॒भ्या॒मित्य॑ग्नि - भ्याम् । य॒दे॒न॒योः॑ । ए॒न॒योः॑ शृ॒त॒ङ्कृ॒त्य ।
 शृ॒त॒ङ्कृ॒त्याथ॑ । शृ॒त॒ङ्कृ॒त्येति॑ शृ॒तम् - कृ॒त्य । अ॒थान्य॑त्र ।
 अ॒न्य॒त्रा॒वभृ॑थम् । अ॒वभृ॑थ॒मवै॑ति । अ॒वभृ॑थ॒मित्य॑व - भृ॒थम् ।
 अ॒वैत्या॑यु॒र्दाः॑ । अ॒वैती॑त्यव - ए॒ति । आ॒यु॒र्दा अ॑ग्ने ।
 आ॒यु॒र्दा इ॒त्यायुः॑ - दाः । अ॒ग्ने ह॒विषः॑ । ह॒विषो॑ जु॒षाणः॑ ।
 जु॒षाण॑ इति । इ॒त्य॒वभृ॑थम् । अ॒वभृ॑थ॒मवै॑ष्यन् ।
 अ॒वभृ॑थ॒मित्य॑व - भृ॒थम् । अ॒वैष्य॑न् जुहु॒यात् ।
 अ॒वैष्य॑न्नित्यव - ए॒ष्यन् । जुहु॒यादा॑हु॒त्या । आ॒हु॒त्यैव॑ ।
 आ॒हु॒त्येत्या-हु॒त्या । ए॒वैनौ॑ ॥ ए॒नौ श॑म॒यति॑ । श॒म॒यति॑ न । ना॒र्तिम् ॥
 आ॒र्ति॒मा । आ॒र्च्छ॑ति । ऋ॒च्छ॑ति य॒ज॒मा॒नः॑ । य॒ज॒मा॒नो यत्॑ ।
 यत् कु॑सी॒दम् । कु॑सी॒द॒मप्र॑ती॒त्तम् । 22 (50/61)

T.S.3.3.8.2 - Kramam

अ॒प्र॒ती॒त्तम् म॑यि । अ॒प्र॒ती॒त्त॒मित्य॑प्रति - इ॒त्तम् । म॑यि॒ येन॑ ।
 येन॑ य॒मस्य॑ । य॒मस्य॑ ब॒लिना॑ ॥ ब॒लिना॑ च॒रामि॑ । च॒रामी॑ति च॒रामि॑ ॥
 इ॒हैव॑ । ए॒व स॒न् । स॒न्नि॒रव॑दये । नि॒रव॑दये॒ तत् ।

नि॒रव॒दय॒ इति॑ निः – अव॒दये॑ । तदे॒तत् । ए॒तत् तत् । तद॒ग्ने॑ ।
 अ॒ग्ने अ॒नृ॒णः । अ॒नृ॒णो भ॒वामि॑ । भ॒वामी॑ति॒ भवामि॑ ॥ वि॒श्वलो॑प
 वि॒श्वदा॑वस्य । वि॒श्वलो॑पेति॒ विश्व॑ – लो॒प । वि॒श्वदा॑वस्य॒ त्वा ।
 वि॒श्वदा॑वस्येति॒ विश्व॑ – दा॒वस्य॑ । त्वाऽऽस॒न् । आ॒सन् जु॑होमि ।
 जु॒हो॒म्यग्धा॑त् । अ॒ग्धादे॑कः । अ॒ग्धादि॑त्यग्ध – अत् । ए॒को ऽहु॑तात् ।
 अ॒हु॒तादे॑कः । अ॒हु॒तादि॑त्यहु॒त – अत् । ए॒कः स॒मस॒नात् ।
 स॒मस॒नादे॑कः । स॒मस॒नादि॑ति॒ सम॒सन॑ – अत् । ए॒क इ॒त्येकः॑ ॥
 ते नः॑ । नः कृ॒ण्वन्तु॑ । कृ॒ण्वन्तु॑ भेष॒जम् । भेष॒जञ् सदः॑ ।
 सदः॑ सहः॑ । सहो॒ वरे॑ण्यम् ॥ वरे॑ण्यमि॒ति वरे॑ण्यम् ॥ अ॒यम् नः॑ ।
 नो॒ नभ॑सा । नभ॑सा पु॒रः । पु॒रः स॒स्फानः॑ । स॒स्फानो॑ अ॒भि ।
 स॒स्फान॑ इति॒ सम् – स्फानः॑ । अ॒भि र॑क्षतु । र॒क्षत्विति॑ रक्षतु ॥
 गृ॒हाणा॑मसम॒र्त्यै । अस॑म॒र्त्यै ब॒हवः॑ । अस॑म॒र्त्या इ॒त्यस॑म् – ऋ॒त्यै ।
 ब॒हवो॑ नः । नो॒ गृ॒हाः । गृ॒हा अस॑न् । अ॒सन्नित्य॑सन् ॥ स त्वम् ।
 त्वम् नः॑ । नो॒ नभ॑सः । 23 (50/59)

T.S.3.3.8.3 - Kramam

न॒भ॒स॒स्प॒ते । प॒त ऊ॒र्ज॑म् । ऊ॒र्ज॑म् नः । नो॒ धे॒हि । धे॒हि भ॒द्रया॑ ॥
 भ॒द्रये॑ति भ॒द्रया॑ ॥ पु॒नर् नः । नो॒ न॒ष्ट॑म् । न॒ष्ट॑मा । आ कृ॒धि । कृ॒धि
 पु॒नः । पु॒नर् नः । नो॒ र॒यि॑म् । र॒यि॑मा । आ कृ॒धि । कृ॒धी॑ति कृ॒धि ॥
 दे॒व स॒स्फा॑न । स॒स्फा॑न स॒हस्र॑पोष॒स्य । स॒स्फा॑नेति
 स॒म् - स्फा॑न । स॒हस्र॑पोष॒स्ये॒शिषे॑ । स॒हस्र॑पोष॒स्येति॑
 स॒हस्र॑-पोष॒स्य । ई॒शिषे॑ सः । स नः । नो॒ रा॒स्व । रा॒स्वाज्या॑निम् ।
 अ॒ज्या॑निꣳ रा॒यः । रा॒यस्पो॑षम् । पोषꣳ सु॒वीर्य॑म् । सु॒वीर्यꣳ
 स॒म् व॑त्स॒रीणा॑म् । सु॒वीर्य॑मि॒ति सु - वी॑र्यम् । स॒म् व॑त्स॒रीणाꣳ
 स्व॒स्ति॑म् । स॒म् व॑त्स॒रीणा॑मि॒ति स॒म् - व॑त्स॒रीणा॑म् । स्व॒स्ति॑मि॒ति
 स्व॒स्ति॑म् ॥ अ॒ग्नि॑र् वाव । वाव य॒मः । य॒म इ॒यम् । इ॒यं य॒मी ।
 य॒मी कु॑सी॒दम् । कु॑सी॒दं वै । वा ए॒तत् । ए॒तद् य॒मस्य॑ । य॒मस्य॑
 य॒ज॑मानः । य॒ज॑मान आ । आ द॒त्ते । द॒त्ते यत् । य॒दोष॑धीभिः ।
 ओष॑धीभिर् वेदि॑म् । ओष॑धीभि॒रित्यो॑षधि - भिः । वेदिꣳ स्तृ॒णाति॑ ।
 स्तृ॒णाति॑ यत् । य॒दनु॑पौष्य । अनु॑पौष्य प्रया॒यात् ।
 अनु॑पौष्येत्यनु॒प - ओ॒ष्य । प्र॒या॒याद् ग्री॑वबद्धम् ।

प्र॒या॒या॒दि॒ति॑ प्र – या॒यात् । ग्री॒व॒ब॒द्ध॒मे॒नम् ।

ग्री॒व॒ब॒द्ध॒मि॒ति॑ ग्री॒व – ब॒द्धम् । ए॒न॒म॒मु॒ष्मि॒न् । 24 (50/58)

T.S.3.3.8.4 - Kramam

अ॒मु॒ष्मि॒न् लो॒के । लो॒के ने॒नी॒ये॒रन् । ने॒नी॒ये॒रन् यत् । यत् कु॒सी॒दम् ।

कु॒सी॒द॒म॒प्र॒ती॒त्तम् । अ॒प्र॒ती॒त्त॒म॒यि॑ । अ॒प्र॒ती॒त्त॒मि॒त्य॒प्र॒ति – इ॒त्तम् ।

म॒यी॒ति॑ । इ॒त्यु॒प । उ॒पौ॒ष॒ति॑ । ओ॒ष॒ती॒ह॒ । इ॒है॒व । ए॒व स॒न् ।

स॒न् य॒मम् । य॒मम् कु॒सी॒दम् । कु॒सी॒दम् नि॒र॒व॒दा॒य॒ । नि॒र॒व॒दा॒या॒नृ॒णः॑ ।

नि॒र॒व॒दा॒ये॒ति॑ निः – अ॒व॒दा॒य॒ । अ॒नृ॒णः॑ सु॒व॒र्ग॒म् । सु॒व॒र्गं॑ लो॒क॒म् ।

सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः – ग॒म् । लो॒क॒मे॒ति॑ । ए॒ति॑ य॒दि॑ । य॒दि॑ मि॒श्र॒म् ।

मि॒श्र॒मि॒व॑ । इ॒व च॑रेत् । च॑रेद॒ज्ज॒लि॒ना॑ ॥ अ॒ज्ज॒लि॒ना॑ स॒तू॒न् ।

स॒तू॒न् प्र॒दा॒व्ये॑ ॥ प्र॒दा॒व्ये॑ जुहु॒यात् । प्र॒दा॒व्य॑ इति प्र – दा॒व्ये॑ ॥

जुहु॒या॒दे॒षः॑ । ए॒ष वै । वा अ॒ग्निः॑ । अ॒ग्नि॒र् वै॒श्वान॑रः । वै॒श्वान॑रो यत् ।

यत् प्र॒दा॒व्यः॑ । प्र॒दा॒व्यः॑ सः । प्र॒दा॒व्य॑ इति प्र – दा॒व्यः॑ । स ए॒व ।

ए॒वैन॑म् । ए॒न॒ स्व॒द॒य॒ति॑ । स्व॒द॒य॒त्य॒ह्ना॑म् ॥ अ॒ह्नां॑ वि॒धा॒न्या॑म् ॥

वि॒धा॒न्या॑मे॒का॒ष्ट॒का॒या॑म् ॥ वि॒धा॒न्या॑मि॒ति॑ वि – धा॒न्या॑म् ॥

ए॒का॒ष्ट॒का॒या॑म॒पूप॑म् । ए॒का॒ष्ट॒का॒या॑मि॒त्ये॒क – अ॒ष्ट॒का॒या॑म् ॥

अ॒पूप॑म् चतु॒श्श॑रावम् । चतु॒श्श॑रावम् प॒क्त्वा । चतु॒श्श॑रावमि॒ति
 चतुः - श॒रा॒वम् । प॒क्त्वा प्रा॒तः । प्रा॒त॒रे॒तेन॑ । ए॒तेन॑ क॒क्षम् ॥
 क॒क्ष॒मुप॑ । उ॒पौषे॑त् । ओ॒षेद् यदि॑ । यदि॑ द॒हति॑ । 25 (50/58)

T.S.3.3.8.5 - Kramam

द॒हति॑ पु॒ण्य॒सम॑म् । पु॒ण्य॒सम॑म् भ॒वति॑ । पु॒ण्य॒सम॑मि॒ति
 पु॒ण्य-स॑मम् । भ॒वति॑ यदि॑ । यदि॑ न । न द॒हति॑ । द॒हति॑ पा॒प॒सम॑म् ।
 पा॒प॒सम॑मे॒तेन॑ । पा॒प॒सम॑मि॒ति पा॒प - स॑मम् । ए॒तेन॑ ह । ह स्म॑ ।
 स्म॑ वै । वा ऋ॒षयः॑ । ऋ॒षयः॑ पु॒रा । पु॒रा वि॒ज्ञाने॑न । वि॒ज्ञाने॑न
 दी॒र्घ॒स॒त्रम् । वि॒ज्ञाने॑नेति॑ वि - ज्ञाने॑न । दी॒र्घ॒स॒त्र॒मुप॑ । दी॒र्घ॒स॒त्र॒मि॒ति
 दी॒र्घ - स॑त्रम् । उप॑ यन्ति॑ । यन्ति॑ यः । यो वै । वा उप॑द्र॒ष्टार॑म् ।
 उप॑द्र॒ष्टार॑मु॒पश्रो॑तारम् । उप॑द्र॒ष्टार॑मि॒त्युप॑ - द्र॒ष्टार॑म् ।
 उप॑श्रो॒तार॑मनु॒ख्या॒तार॑म् । उप॑श्रो॒तार॑मि॒त्युप॑ - श्रो॒तार॑म् । अनु॒ख्या॒तार॑म्
 वि॒द्वान् । अनु॒ख्या॒तार॑मि॒त्यनु॑ - ख्या॒तार॑म् । वि॒द्वान् य॑जते॑ ।
 य॑जते॑ सम् । स॒म॒मुष्मि॑न् । अ॒मुष्मि॑न् लो॒के । लो॒क इ॑ष्टा॒पूर्ते॑न ।
 इ॒ष्टा॒पूर्ते॑न गच्छ॑ते । इ॒ष्टा॒पूर्ते॑नेती॒ष्ट - पूर्ते॑न । गच्छ॑ते ऽग्निः॑ ।

अ॒ग्नि॒र् वै । वा उप॑द्र॒ष्टा । उप॑द्र॒ष्टा वा॒युः । उप॑द्र॒ष्टेत्युप – द्र॒ष्टा ।
वा॒युरु॑पश्रो॒ता । उप॑श्रो॒ता ऽऽदि॒त्यः । उप॑श्रो॒तेत्युप – श्रो॒ता ।
आ॒दि॒त्यो ऽनु॑ख्या॒ता । अनु॑ख्या॒ता तान् । अनु॑ख्या॒तेत्यनु – ख्या॒ता ।
तान्. यः । य ए॒वम् । ए॒वं वि॒द्वान् । वि॒द्वान्. यज॑ते । यज॑ते॒ सम् ।
सम॑मुष्मिन् । अ॒मुष्मिन् लो॒के । लो॒क इ॒ष्टापूर्ते॑न ।
इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॒ते । इ॒ष्टापूर्ते॑नेती॒ष्ट – पूर्ते॑न । गच्छ॒ते ऽयम् ।
अ॒यम् नः । नो॒ नभ॑सा । नभ॑सा पु॒रः । पु॒र इति॑ । 26 (50/62)

T.S.3.3.8.6 - Kramam

इत्या॑ह । आ॒हा॒ग्निः । अ॒ग्नि॒र् वै । वै नभ॑सा । नभ॑सा पु॒रः ।
पु॒रो ऽग्नि॑म् । अ॒ग्निमे॒व । ए॒व तत् । तदा॑ह । आ॒है॒तत् । ए॒तन् मे॑ ।
मे गो॒पाय॑ । गो॒पाये॑ति । इति॑ सः । स त्वम् । त्वम् नः । नो॒ नभ॑सः ।
नभ॑सस्प॒ते । प॒त इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह वा॒युः । वा॒युर् वै ।
वै नभ॑सः । नभ॑सस्प॒तिः । प॒तिर् वा॒युम् । वा॒युमे॒व । ए॒व तत् ।
तदा॑ह । आ॒है॒तत् । ए॒तन् मे॑ । मे गो॒पाय॑ । गो॒पाये॑ति । इति॑ दे॒व ।
दे॒व स॒स्फान॑ । स॒स्फाने॑ति । स॒स्फाने॑ति॒ सम् – स्फान॑ ।
इत्या॑ह । आ॒हा॒सौ । अ॒सौ वै । वा आ॑दि॒त्यः । आ॑दि॒त्यो दे॒वः ।

देवः स॒स्फानः॑ । स॒स्फान॑ आ॒दित्य॑म् । स॒स्फान॑
 इति॑ सं - स्फानः॑ । आ॒दित्य॑मेव । ए॒व तत् । तदा॑ह । आ॒हैतत् ।
 ए॒तन् मे॑ । मे गो॒पाय॑ । गो॒पायेति॑ ( ) । इतीतीति॑ ॥ 27 (50/52)
 (कु॒सीदं॑ - त्वं न॑ - ए॒न - मो॒षेद्यदि॑ - पु॒र - आ॒दित्य॑मेव
 तदा॑हैतन्मे॑ गो॒पायेति॑) (A8)

T.S.3.3.9.1 - Kramam

ए॒तं यु॑वानम् । यु॒वानम् परि॑ । परि॑ वः । वो द॒दामि॑ । द॒दामि॑ तेन॑ ।
 तेन॑ क्रीड॑न्तीः । क्रीड॑न्ती श्र॒वत॑ । च॒रत॑ प्रि॒येण॑ । प्रि॒येणेति॑ प्रि॒येण॑ ॥
 मा नः॑ । नः॑ शा॒प्त । शा॒प्त ज॒नुषा॑ । ज॒नुषा॑ सु॒भागाः॑ ।
 सु॒भागा॑ रा॒यः । सु॒भागा॑ इति॑ सु - भा॒गाः । रा॒यस्पो॑षेण ।
 पो॑षेण॒ सम् । स॒मिषा॑ । इ॒षा म॑देम । म॒देमेति॑ म॑देम ॥ नमो॑ म॒हिम्ने॑ ।
 म॒हिम्न॑ उ॒त । उ॒त चक्षु॑षे । चक्षु॑षे ते । ते म॒रुता॑म् । म॒रुता॑म् पि॒तः ।
 पि॒तस्तत् । तद॒हम् । अ॒हम् गृ॑णामि । गृ॒णामीति॑ गृ॒णामि ॥
 अनु॑ म॒न्यस्व॑ । म॒न्यस्व॑ सु॒यजा॑ । सु॒यजा॑ य॒जाम॑ । सु॒यजेति॑
 सु - य॒जा । य॒जाम॑ जु॒ष्टम् । जु॒ष्टम् दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॑मि॒दम् ।
 इ॒दम॑स्तु । अ॒स्तु ह॒व्यम् । ह॒व्यमि॑ति॒ ह॒व्यम् ॥ दे॒वाना॑मे॒षः ।

ए॒ष उप॒नाहः॑ । उप॒नाह॑ आसीत् । उप॒नाह॑ इत्युप – नाहः॑ ।
 आ॒सीद॒पाम् । अ॒पाम् गर्भः॑ । गर्भ॑ ओषधीषु । ओषधीषु॑ न्यक्तः ।
 न्यक्त॑ इति॒ नि – अ॒क्तः॑ ॥ सोम॑स्य द्र॒प्सम् । द्र॒प्सम॑वृणीत ।

अ॒वृणी॑त पू॒षा । पू॒षा बृ॒हन् । 28 (50/53)

T.S.3.3.9.2 - Kramam

बृ॒हन्न॑द्रिः । अ॒द्रिर॑भवत् । अ॒भवत्॑ तत् । त॒देषाम्॑ । ए॒षामि॑त्येषाम् ॥
 पि॒ता व॒थ्सानाम्॑ । व॒थ्सानाम्॑ पतिः । पति॑र॒घ्नियानाम्॑ । अ॒घ्नियानाम॑थो ।
 अथो॑ पि॒ता । अथो॑ इत्यथो॑ । पि॒ता म॒हताम्॑ । म॒हताम्॑ गर्ग॒राणाम्॑ ।
 गर्ग॑राणा॒मिति॒ गर्ग॑राणाम् ॥ व॒थ्सो ज॒रायु॑ । ज॒रायु॑ प्रति॒धुक् । प्र॒ति॒धुक्
 पी॒यूषः॑ । प्र॒ति॒धुगि॑ति प्रति – धुक् । पी॒यूष आ॒मिक्षा॑ । आ॒मिक्षा॑ मस्तु ।
 मस्तु॑ घृ॒तम् । घृ॒तम॑स्य । अ॒स्य रे॒तः । रे॒त इति॑ रे॒तः ॥ त्वाम्॑ गावः ।
 गावो॑ ऽवृणत । अ॒वृण॑त रा॒ज्याय॑ । रा॒ज्याय॑ त्वाम् । त्वाꣳ ह॑वन्त ।
 ह॒वन्त॑ मरु॒तः । मरु॒तः स्व॑र्काः । स्व॒र्का इति॑ सु – अ॒र्काः ॥
 वर्ष्म॑न् क्ष॒त्रस्य॑ । क्ष॒त्रस्य॑ क॒कुभि॑ । क॒कुभि॑ शि॒श्रियाणः॑ । शि॒श्रियाण॑
 स्ततः॑ । ततो॑ नः । न उ॒ग्रः । उ॒ग्रो वि॑ । वि भ॒ज । भ॒जा व॑सूनि ।
 व॒सूनी॑ति व॒सूनि॑ ॥ व्य॒द्धेन॑ वै । व्य॒द्धेने॑ति वि – ऋद्धे॒न । वा ए॒षः ।

ए॒ष प॒शुना॑ । प॒शुना॑ यज॒ते । य॒ज॒ते॒ यस्य॑ । यस्यै॒तानि॑ । ए॒तानि॑ न ।
 न क्रि॒यन्ते॑ । क्रि॒यन्त॑ ए॒षः ( ) । ए॒ष ह॑ । ह॒ तु । त्वै॑ । वै समृ॒द्धेन॑ ।
 समृ॒द्धेन॑ यज॒ते । समृ॒द्धेनेति॑ सम् - ऋद्धे॒न । य॒ज॒ते॒ यस्य॑ ।
 यस्यै॒तानि॑ । ए॒तानि॑ क्रि॒यन्ते॑ । क्रि॒यन्त॑ इति॒ क्रि॒यन्ते॑ ॥ 29 (58/62)

(पू॒षा - क्रि॒यन्त॑ ए॒षो - ऽष्टौ॑ च) (A9)

T.S.3.3.10.1 - Kramam

सूर्यो॑ दे॒वः । दे॒वो दि॒विष॑द्भ्यः । दि॒विष॑द्भ्यो॑ धा॒ता ।
 दि॒विष॑द्भ्य इति॒ दि॒विष॑त् - भ्यः । धा॒ता क्ष॒त्राय॑ । क्ष॒त्राय॑ वा॒युः ।
 वा॒युः प्र॒जाभ्यः॑ । प्र॒जाभ्य॑ इति॒ प्र - जा॑भ्यः ॥ बृह॒स्पति॑स्त्वा ।
 त्वा प्र॒जाप॑तये । प्र॒जाप॑तये॒ ज्योति॑ष्मतीम् । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑
 प्र॒जा - प॑तये । ज्योति॑ष्मतीम् जुहोतु । जुहो॑त्विति॒ जुहोतु॑ ॥
 यस्या॑स्ते । ते हरि॑तः । हरि॑तो गर्भः । गर्भो॑ ऽथो॑ । अथो॑ योनिः ।
 अथो॑ इत्यथो॑ । योनि॑र् हिर॒ण्ययी॑ । हिर॒ण्ययी॑ति॒ हिर॒ण्ययी॑ ॥
 अङ्गान्य॑हुता । अहु॑ता॒ यस्यै॑ । यस्यै॑ ताम् । ताम् दे॒वैः । दे॒वैः सम् ।
 सम॑जीगमम् । अ॒जीग॑ममित्यजीगमम् ॥ आ॒ वर्त॑न । वर्त॑न॒ वर्त॑य ।
 वर्त॑य नि । नि॒ निव॑र्तन । नि॒वर्त॑न॒ वर्त॑य । नि॒वर्त॑नेति॒ नि - वर्त॑न ।

व॒र्तये॑न्द्र । इ॒न्द्र न॑र्दबु॒द । न॒र्दबु॑देति॒ नर्द॑बु॒द ॥ भू॒म्या श्र॑तस्रः ।
चत॑स्रः प्र॒दिशः॑ । प्र॒दिश॑स्ताभिः । प्र॒दिश॑ इति प्र – दि॒शः ।
ताभि॑रा । आ॒ वर्त॑य । वर्त॑या पुनः॑ । पुन॑रिति पुनः॑ ॥ वि ते॑ ॥
ते भि॑नद्भि । भि॑नद्भि॒ तक॑रीम् । त॒करीं॑ वि । वि॒ योनि॑म् । योनिं॑ वि ।
वि ग॑वीन्यौ । ग॑वीन्या॒विति॑ ग॑वीन्यौ ॥ वि मा॑तरं । 30 (50/55)

T.S.3.3.10.2 - Kramam

मा॒तरम् च॑ । च॒ पु॒त्रम् । पु॒त्रम् च॑ । च॒ वि । वि॒ गर्भ॑म् । गर्भ॑म् च ।
च॒ ज॒रायु॑ । ज॒रायु॑ च । चे॒ति च॑ ॥ ब॒हिस्ते॑ । ते अ॒स्तु । अ॒स्तु बाल् ।
बा॒लिति॑ । इ॒तीती॑ति ॥ उ॒रुद्र॑प्सो॒ विश्व॑रूपः । उ॒रुद्र॑प्स
इ॒त्युरु॑ – द्र॒प्सः । विश्व॑रूप॒ इन्दुः॑ । विश्व॑रूप॒ इति॑ विश्व – रूपः ।
इ॒न्दुः प॑वमानः । प॑वमानो॒ धीरः॑ । धी॒र आ॑नञ्ज । आ॒नञ्ज॑ गर्भ॑म् ।
ग॒र्भमि॑ति॒ गर्भ॑म् ॥ ए॒कप॑दी॒ द्विप॑दी । ए॒कप॑दीत्ये॒क – प॑दी ।
द्वि॒पदी॑ त्रि॒पदी॑ । द्वि॒पदी॑ति॒ द्वि – प॑दी । त्रि॒पदी॑ चतु॒ष्पदी॑ । त्रि॒पदी॑ति॒
त्रि – प॑दी । चतु॒ष्पदी॑ पञ्च॒पदी॑ । चतु॒ष्पदी॑ति॒ चतुः – प॑दी ।
पञ्च॒पदी॑ षट्प॑दी । पञ्च॒पदी॑ति॒ पञ्च – प॑दी । षट्प॑दी सप्त॒पदी॑ ।
षट्प॑दीति॒ षट् – प॑दी । सप्त॒पद्य॑ष्टा॒पदी॑ । सप्त॒पदी॑ति॒ सप्त – प॑दी ।

अ॒ष्टा॒पदी॑ भु॒वना॑ । अ॒ष्टा॒पदी॒त्यष्टा॑-पदी॒ । भु॒वना॑ ऽनु॒ । अनु॑ प्रथताम् ।
 प्रथ॒ता॒ स्वाहा॑ ॥ स्वाहेति॒ स्वाहा॑ ॥ म॒ही द्यौः॑ । द्यौः पृथि॒वी ।
 पृथि॒वी च॑ । च॒ नः॑ । न॒ इ॒मम् । इ॒मं य॑ज्ञम् । य॒ज्ञम् मि॑मिक्षताम् ।
 मि॒मिक्ष॒तामि॑ति॒ मि॒मिक्ष॒ताम् ॥ पि॒पृ॒ताम् नः॑ । नो॒ भरी॑मभिः ।
 भरी॑मभिरिति॒ भरी॑म - भिः ॥ 31 (44/54)

(गवि॒न्यौ वि॑ - चतु॑श्चत्वारि॒शच्च॑) (A10)

T.S.3.3.11.1 - Kramam

इ॒दं वा॑म् । वा॒मास्ये॑ । आ॒स्ये ह॒विः॑ । ह॒विः प्रि॒यम् ।
 प्रि॒यमि॑न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ । इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ इतीन्द्रा - बृह॒स्पती॑ । उक्थम्
 म॒दः । म॒दश्च॑ । च॒ श॒स्य॒ते । श॒स्य॒त इति॑ श॒स्य॒ते ॥ अ॒यं वा॑म् ।
 वा॒म् परि॑ । परि॑ षि॒च्य॒ते । सि॒च्य॒ते सोमः॑ । सोम॑ इन्द्रा॒बृह॒स्पती॑ ।
 इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ इतीन्द्रा - बृह॒स्पती॑ ॥ चा॒रुर् म॑दाय । म॑दाय पी॒तये॑ ॥
 पी॒तय॑ इति॒ पी॒तये॑ ॥ अ॒स्मे इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ । अ॒स्मे इत्य॑स्मे ।
 इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ रयि॒म् । इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ इतीन्द्रा - बृह॒स्पती॑ ।
 रयि॒म् ध॒त्तम् । ध॒त्तं श॒त॒ग्वि॒नम् । श॒त॒ग्वि॒नमि॑ति॒ शत॑ - ग्वि॒नम् ॥
 अ॒श्वा॒वन्त॑ सह॒स्रि॒णम् । अ॒श्वा॒वन्त॑मित्य॒श्च - व॒न्तम् ।

स॒ह॒स्रि॒णमि॒ति॑ सह॒स्रि॒णम् ॥ बृ॒ह॒स्पति॑र् नः । नः परि । परि पातु ।
पातु॑ प॒श्चात् । प॒श्चादु॑त् । उ॒तोत्तर॑स्मात् । उत्तर॑स्माद॒धरात् ।
उत्तर॑स्मादित्युत् – तर॑स्मात् । अध॑राद॒घायोः । अ॒घायो॑रित्य॒घ-योः ॥
इन्द्रः॑ पु॒रस्ता॑त् । पु॒रस्ता॑दुत् । उ॒त म॑द्ध्यतः । म॒द्ध्यतो॑ नः ।
नः सखा॑ । सखा॑ सखि॑भ्यः । सखि॑भ्यो वरि॑वः । सखि॑भ्य इति॑
सखि॑ – भ्यः । वरि॑वः कृ॒णोतु॑ । कृ॒णोत्विति॑ कृ॒णोतु॑ ॥ वि ते॑ ।
ते वि॒ष्वक् । वि॒ष्वग् वा॑तजू॒तासः । वा॑तजू॒तासो॑ अग्ने ।
वा॑तजू॒तास इति॑ वा॒त – जू॒तासः । अग्ने॑ भा॒मासः ।
भा॒मासः शु॒चे । 32 (50/56)

T.S.3.3.11.2 - Kramam

शु॒चे शु॒चयः॑ । शु॒चय॑ श्र॒रन्ति॑ । च॒रन्तीति॑ च॒रन्ति॑ ॥ तु॒वि॒म्र॒क्षासो॑
दि॒व्याः । तु॒वि॒म्र॒क्षास इति॑ तु॒वि – म्र॒क्षासः॑ । दि॒व्या न॑वग्वाः ।
न॑वग्वा॒ वना॑ । वना॑ व॒नन्ति॑ । व॒नन्ति॑ धृ॒षता॑ । धृ॒षता॑ रु॒जन्तः॑ ।
रु॒जन्त इति॑ रु॒जन्तः॑ ॥ त्वा॑मग्ने । अग्ने॑ मा॒नुषीः॑ । मा॒नुषी॑रीडते ।
ई॒डते॑ वि॒शः । वि॒शो हो॒त्रावि॑दम् । हो॒त्रावि॑दं वि॒विचि॑म् ।
हो॒त्रावि॑दमि॒ति हो॒त्रा – वि॑दम् । वि॒विचि॑ रत्न॒धात॑मम् ।

वि॒वि॒चि॒मि॒ति॒ वि - वि॒चि॒म् । र॒त्न॒धा॒त॒म॒मि॒ति॒ रत्न - धा॒त॒म॒म् ॥
 गु॒हा स॒न्त॒म् ॥ स॒न्त॒ꣳ सु॒भ॒ग । सु॒भ॒ग वि॒श्व॒दर्श॒त॒म् । सु॒भ॒गे॒ति॒
 सु - भ॒ग । वि॒श्व॒दर्श॒त॒म् तु॒वि॒ष्म॒ण॒स॒म् ॥ वि॒श्व॒दर्श॒त॒मि॒ति॒
 वि॒श्व - दर्श॒त॒म् ॥ तु॒वि॒ष्म॒ण॒स॒ꣳ सु॒य॒ज॒म् ॥ सु॒य॒ज॒म् घृ॒त॒श्रि॒य॒म् ॥
 सु॒य॒ज॒मि॒ति॒ सु - य॒ज॒म् ॥ घृ॒त॒श्रि॒य॒मि॒ति॒ घृ॒त - श्रि॒य॒म् ॥
 धा॒ता द॒दा॒तु॒ । द॒दा॒तु॒ नः॒ । नो॒ र॒यि॒म् । र॒यि॒मी॒शा॒नः॒ । ई॒शा॒नो॒ ज॒ग॒तः॒ ।
 ज॒ग॒त॒स्प॒तिः॒ । प॒ति॒रि॒ति॒ प॒तिः॒ ॥ स॒ नः॒ । नः॒ पू॒र्णे॒न॒ । पू॒र्णे॒न॒
 वा॒व॒न॒त् ॥ वा॒व॒न॒दि॒ति॒ वा॒व॒न॒त् ॥ धा॒ता प्र॒जा॒याः॒ । प्र॒जा॒या उ॒त॒ ।
 प्र॒जा॒या इ॒ति॒ प्र - जा॒याः॒ ॥ उ॒त रा॒यः॒ । रा॒य ई॒शे॒ । ई॒शे॒ धा॒ता ।
 धा॒ते॒द॒म् ॥ इ॒दं वि॒श्व॒म् ॥ वि॒श्व॒म् भु॒व॒न॒म् ॥ भु॒व॒न॒म् ज॒जा॒न॒ ।
 ज॒जा॒ने॒ति॒ ज॒जा॒न ॥ धा॒ता पु॒त्र॒म् ॥ पु॒त्रं य॒ज॒मा॒नाय॒ ।
 य॒ज॒मा॒नाय॒ दा॒ता॒ । दा॒ता त॒स्मै ॥ 33 (50/57)

T.S.3.3.11.3 - Kramam

त॒स्मा उ॒ । उ॒ ह॒व्य॒म् ॥ ह॒व्य॒म् घृ॒त॒व॒त् ॥ घृ॒त॒व॒द् वि॒धे॒म॒ । घृ॒त॒व॒दि॒ति॒
 घृ॒त॒-व॒त् ॥ वि॒धे॒मे॒ति॒ वि॒धे॒म ॥ धा॒ता द॒दा॒तु॒ । द॒दा॒तु॒ नः॒ । नो॒ र॒यि॒म् ।
 र॒यि॒म् प्रा॒ची॒म् ॥ प्रा॒ची॒म् जी॒वा॒तु॒म् ॥ जी॒वा॒तु॒म॒क्षि॒ता॒म् ॥

अ॒क्षि॒ता॒मि॒त्य॒क्षि॒ता॒म् ॥ व॒य॒म् दे॒व॒स्य॑ । दे॒व॒स्य॑ धी॒म॒हि॑ ।
 धी॒म॒हि॑ सु॒म॒ति॒म् । सु॒म॒ति॒ꣳ स॒त्य॒रा॒ध॒सः॑ । सु॒म॒ति॒मि॒ति॑ सु॒-म॒ति॒म् ।
 स॒त्य॒रा॒ध॒स॑ इति॑ स॒त्य॑ - रा॒ध॒सः॑ ॥ धा॒ता॑ द॒दा॒तु॑ । द॒दा॒तु॑ दा॒शु॒षे॑ ॥
 दा॒शु॒षे॑ व॒सू॒नि॑ । व॒सू॒नि॑ प्र॒जा॒का॒मा॒य॑ । प्र॒जा॒का॒मा॒य॑ मी॒ढु॒षे॑ ॥
 प्र॒जा॒का॒मा॒ये॒ति॑ प्र॒जा॑ - का॒मा॒य॑ । मी॒ढु॒षे॑ दु॒रो॒णे॑ । दु॒रो॒ण॑ इति॑
 दुः - ओ॒ने॑ ॥ तस्मै॑ दे॒वाः॑ । दे॒वा॑ अ॒मृ॒ताः॑ ॥ अ॒मृ॒ताः॑ स॒म् ।
 सं॑ व्य॒य॒न्ता॒म् । व्य॒य॒न्तां॑ वि॒श्वे॑ ॥ वि॒श्वे॑ दे॒वा॒सः॑ । दे॒वा॒सो॑ अ॒दि॒तिः॑ ।
 अ॒दि॒तिः॑ स॒जो॒षाः॑ ॥ स॒जो॒षा॑ इति॑ स - जो॒षाः॑ ॥ अ॒नु॒ नः॑ ।
 नो॑ ऽद्य॑ । अ॒द्या॒नु॒म॒तिः॑ । अ॒नु॒म॒ति॒र् य॒ज्ञ॒म् । अ॒नु॒म॒ति॒रि॒त्य॒नु॑ - म॒तिः॑ ।
 य॒ज्ञ॒म् दे॒वेषु॑ । दे॒वेषु॑ म॒न्य॒ता॒म् । म॒न्य॒ता॒मि॒ति॑ म॒न्य॒ता॒म् ॥ अ॒ग्नि॒श्च॑ ।
 च॑ ह॒व्य॒वा॒ह॒नः॑ । ह॒व्य॒वा॒ह॒नो॑ भ॒व॒ता॒म् । ह॒व्य॒वा॒ह॒न॑ इति॑
 ह॒व्य॑ - वा॒ह॒नः॑ । भ॒व॒ता॒म् दा॒शु॒षे॑ ॥ दा॒शु॒षे॑ म॒यः॑ । म॒य॑ इति॑ म॒यः॑ ॥
 अ॒न्वि॒त् । इ॒द॒नु॒म॒ते॑ । अ॒नु॒म॒ते॑ त्व॒म् । अ॒नु॒म॒त॑ इत्य॒नु॑ - म॒ते॑ ।
 त्व॒म् म॒न्या॒सै॑ । 34 (50/56)

T.S.3.3.11.4 - Kramam

म॒न्या॒सै॒ श॒म् । श॒म् च॒ । च॒ नः॒ । नः॒ कृ॒धि॒ । कृ॒धी॒ति॒ कृ॒धि॒ ॥
 क्र॒त्वे॒ द॒क्षाय॑ । द॒क्षाय॑ नः॒ । नो॒ हि॒नु॒ । हि॒नु॒ प्र॒ । प्र॒ णः॒ । न॒ आयू॑षि॒ ।
 आयू॑षि॒ तारि॑षः॒ । तारि॑ष इति॒ तारि॑षः॒ ॥ अनु॑ म॒न्यता॑म् ।
 म॒न्यता॑म॒नु॒म॒न्यमा॑ना । अ॒नु॒म॒न्यमा॑ना प्र॒जाव॑न्तम् ।
 अ॒नु॒म॒न्यमा॑नेत्य॒नु॒ - म॒न्यमा॑ना । प्र॒जाव॑न्त॒ रयि॑म् । प्र॒जाव॑न्त॒मिति॑
 प्र॒जा - व॑न्तम् । र॒यिम॑क्षी॒यमाण॑म् । अ॒क्षी॒यमा॑ण॒मित्य॑क्षी॒यमा॑णम् ॥
 तस्यै॑ व॒यम् । व॒यं हे॑ड॒सि॒ । हे॑ड॒सि॒ मा॒ । मा॒ ऽपि॑ । अ॒पि॑ भू॒म ।
 भू॒म सा॒ । सा॒ नः॒ । नो॒ दे॒वी॒ । दे॒वी॒ सु॒हवा॑ ॥ सु॒हवा॑ श॒र्म॒ । सु॒हवे॑ति॒
 सु॒ - हवा॑ ॥ श॒र्म॒ यच्छ॑तु॒ । यच्छ॑त्वि॒ति॒ यच्छ॑तु॒ ॥ यस्या॑मि॒दम् ।
 इ॒दम् प्र॑दि॒शि॒ । प्र॑दि॒शि॒ यत् । प्र॑दि॒शी॒ति॒ प्र॒ - दि॑शि॒ । यद् वि॒रोच॑ते ।
 वि॒रोच॑ते ऽनु॒मति॑म् । वि॒रोच॑त इति॒ वि॒ - रो॑चते । अनु॒मति॑म् प्र॒ति॒ ।
 अनु॒मति॑मित्य॒नु॒ - म॒ति॑म् । प्र॒ति॒ भू॑षन्ति॒ । भू॑षन्त्या॒यवः॑ । आ॒यव॑
 इत्या॑यवः॒ ॥ यस्या॑ उ॒पस्थः॑ । उ॒पस्थ॑ उ॒रु॒ । उ॒पस्थ॑ इत्यु॒प - स्थः॑ ।
 उ॒र्वन्त॑रि॒क्षम् । अ॒न्त॑रि॒क्षं सा॒ । सा॒ नः॒ । नो॒ दे॒वी॒ । दे॒वी॒ सु॒हवा॑ ॥

सु॒ह॒वा॒ श॒र्म॑ । सु॒ह॒वे॒ति॑ सु॒ – ह॒वा॑ ॥ श॒र्म॑ य॒च्छ॒तु॑ ।

य॒च्छ॒त्विति॑ य॒च्छ॒तु॑ ॥ 35 (50/58)

T.S.3.3.11.5 - Kramam

रा॒का॒म॒ह॒म्॑ । अ॒ह॒ꣳ सु॒ह॒वा॒म्॑ ॥ सु॒ह॒वा॒ꣳ सु॒ष्टु॒ती॑ । सु॒ह॒वा॒मि॒ति॑
सु॒ – ह॒वा॒म्॑ । सु॒ष्टु॒ती॑ हु॒वे॑ । सु॒ष्टु॒ती॒ति॑ सु॒ – स्तु॒ती॑ । हु॒वे॑ शृ॒णो॒तु॑ ।
शृ॒णो॒तु॑ नः॑ । नः॑ सु॒भ॒गा॑ ॥ सु॒भ॒गा॑ बो॒ध॒तु॑ । सु॒भ॒गे॒ति॑ सु॒ – भ॒गा॑ ॥
बो॒ध॒तु॑ त्म॒ना॑ ॥ त्म॒ने॒ति॑ त्म॒ना॑ ॥ सी॒व्य॒त्वपः॑ । अ॒पः॑ सू॒च्या॑ ।
सू॒च्या॑ ऽच्छि॒द्य॒मा॒नया॑ । अ॒च्छि॒द्य॒मा॒नया॑ द॒दा॒तु॑ । द॒दा॒तु॑ वी॒र॒म्॑ ।
वी॒र॒ꣳ श॒त॒दा॒य॒म्॑ । श॒त॒दा॒य॒मु॒क्थ्य॒म्॑ ॥ श॒त॒दा॒य॒मि॒ति॑ श॒त॒ – दा॒य॒म्॑ ।
उ॒क्थ्य॒मि॒त्यु॒क्थ्य॒म्॑ ॥ या॒स्ते॑ ॥ ते॒ रा॒के॑ । रा॒के॑ सु॒म॒तयः॑ ।
सु॒म॒तयः॑ सु॒पे॒श॒सः॑ । सु॒म॒तय॑ इति॑ सु॒ – म॒तयः॑ । सु॒पे॒श॒सो॒ या॒भिः॑ ।
सु॒पे॒श॒स॑ इति॑ सु॒ – पे॒श॒सः॑ । या॒भिर् द॒दा॒सि॑ । द॒दा॒सि॑ दा॒शु॒षे॑ ॥
दा॒शु॒षे॑ व॒सू॒नि॑ । व॒सू॒नी॒ति॑ व॒सू॒नि॑ ॥ ता॒भिर् नः॑ । नो॒ अ॒द्य॑ ।
अ॒द्य॑ सु॒म॒नाः॑ ॥ सु॒म॒ना॑ उ॒पा॒ग॒हि॑ । सु॒म॒ना॑ इति॑ सु॒ – म॒नाः॑ ॥
उ॒पा॒ग॒हि॑ स॒ह॒स्र॒पो॒ष॒म्॑ । उ॒पा॒ग॒ही॒त्यु॒प॒ – आ॒ग॒हि॑ । स॒ह॒स्र॒पो॒ष॒ꣳ
सु॒भ॒गे॑ । स॒ह॒स्र॒पो॒ष॒मि॒ति॑ स॒ह॒स्र॒ – पो॒ष॒म्॑ । सु॒भ॒गे॑ र॒रा॒णा॑ ।

सु॒भ॒ग॒ इति॑ सु॒ - भ॒गे । र॒रा॒णेति॑ र॒रा॒णा ॥ सि॒नी॒वा॒लि॒ या ।
या सु॒पा॒णिः । सु॒पा॒णिरि॑ति सु॒ - पा॒णिः ॥ कु॒हू॒म॒हम् । अ॒ह॒ꣳ
सु॒भ॒गा॒म् । सु॒भ॒गा॒म् वि॒द्व॒ना॒प॒स॒म् । सु॒भ॒गा॒मि॑ति सु॒ - भ॒गा॒म् ।
वि॒द्व॒ना॒प॒स॒म॒स्मिन् । वि॒द्व॒ना॒प॒स॒मि॑ति वि॒द्व॒न - अ॒प॒स॒म् । अ॒स्मिन् ।
य॒ज्ञे । य॒ज्ञे सु॒ह॒वा॒म् । सु॒ह॒वा॒म् जो॒ह॒वी॒मि । सु॒ह॒वा॒मि॑ति सु॒-ह॒वा॒म् ।
जो॒ह॒वी॒मी॑ति जो॒ह॒वी॒मि ॥ सा नः॑ । नो॒ द॒दा॒तु । द॒दा॒तु श्र॒व॒ण॒म् ( ) ।
श्र॒व॒ण॒म् पि॒तृ॒णा॒म् । पि॒तृ॒णा॒म् त॒स्याः । त॒स्या॒स्ते । ते दे॒वि ।
दे॒वि ह॒वि॒षा । ह॒वि॒षा वि॒धेम॑ । वि॒धे॒मेति॑ वि॒धेम ॥ कु॒हूर् दे॒वा॒ना॒म् ।
दे॒वा॒ना॒म॒मृ॒त॒स्य॑ । अ॒मृ॒त॒स्य॑ प॒त्नी । प॒त्नी ह॒व्या । ह॒व्या नः॑ ।
नो अ॒स्य॑ । अ॒स्य॑ ह॒वि॒षः । ह॒वि॒षश्चि॑केतु । चि॒के॒त्विति॑ चि॒के॒तु ॥
स॒म् दा॒शु॒षे॑ । दा॒शु॒षे कि॒रतु॑ । कि॒रतु॑ भूरि॑ । भूरि॑ वा॒म॒म् ।
वा॒म॒ꣳ रा॒यः । रा॒य॒स्पो॒ष॒म् । पो॒ष॒म् चि॒कि॒तु॒षे॑ । चि॒कि॒तु॒षे द॒धा॒तु ।
द॒धा॒त्विति॑ द॒धा॒तु ॥ 36 (74/87)

(भा॒मा॒सो - दा॒ता - त्व - म॒न्त॒रि॒क्षꣳ सा नो॑ दे॒वी सु॒ह॒वा शर्म॑
य॒च्छतु॑ - श्र॒व॒णं - चतु॑र्वि॒शति॑श्च) (A11)

=====

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(अग्ने॑ तेज॑स्विन् – वा॒यु – र्व॑सव॑स्त् – वै॒त॒द्वा अ॒पां – वा॒यु॑र॒सि
प्रा॒णो ना॑म – दे॒वा वै य॒द्यज्ञे॑न॒न – प्र॒जाप॑तिर् दे॒वा॒सु॒रा – ना॒यु॒र्दा –
ए॒तं यु॑वा॒नञ् – सू॒र्यो दे॒व – इ॒दं वा॑ – मे॒का॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(अग्ने॑ तेज॑स्विन् – वा॒यु॑र॒सि – छ॒न्द॒सां वी॑र्यं – मा॒तर॑ञ्च –
ष॒ट्त्रिं॑शत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 3 :-

(अग्ने॑ तेज॑स्विञ् – श्चि॒कितु॑षे दधातु)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति तृतीय काण्डे तृतीय प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

=====

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 3.3)

Details of Panchati , Padam and Krama Vaakyam for Kandam 3, Prasanam 1 (TS 3.3)

	Panchati	Padams	Krama Vaakyam
Anuvakam 1	2	123	129
Anuvakam 2	2	78	97
Anuvakam 3	3	175	182
Anuvakam 4	3	153	167
Anuvakam 5	5	246	278
Anuvakam 6	3	148	174
Anuvakam 7	3	158	172
Anuvakam 8	6	300	350
Anuvakam 9	2	108	115
Anuvakam 10	2	94	109
Anuvakam 11	5	274	314
Total →	36	1857	2087